श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा - आचार्य-१, सेमेस्टर-१	**प्रश्नपत्रम् - २**	**गुणाः - ७०**
विषयः - पुराणेतिहासः	**कोड - CC-4.1.1**	**समयः - ०३-०६**
दिनाङ्कः - ६.१२.२०१६	**ग्रन्थः - महाभारत-शान्तिपर्व १ तः ५० अध्यायाः**	

प्रथमान्वितिः (युनिट - १)

प्रश्नः १ कस्याप्येकस्य ससन्दर्भं विवेचनं विधीयताम् । **०४**

(१) पञ्चैव हि सुता देवि भविष्यन्ति तव ध्रुवाः ।
सार्जुना वा हते कर्णे सकर्णा वा हतेऽर्जुनः ॥

(२) चतुष्पदां गौः प्रवरा लोहानां काञ्चनं वरम् ।
शब्दानां प्रवरो मन्त्रो ब्राह्मणो द्विपदां वरः ॥

प्रश्नः २ *(१) युधिष्ठिरस्य वानप्रस्थाश्रमविचारान् शान्तिपर्व आश्रित्य वर्णयन्तु ।* **१२**

अथवा

(२) अर्जुनोक्त गृहस्थधर्मविचारान् यथाग्रन्थं वर्णयत ।

प्रश्नः ३ द्वयोः उत्तरे दीयेताम् । **०४**

(१)पक्षिरूपं धृत्वा कः कान् प्रतिवदति ?

(२) ''नास्ति सिद्धिरकर्मणः'' इत्यस्य कः भावः ?

(३) कर्णः केन शप्तः ? कस्मात् ?

द्वितीयान्वितिः (युनिट - २)

प्रश्नः ४ कस्याप्येकस्य सन्दर्भसहितं विवेचनं विधीयताम् । **०४**

(१) दण्डश्चेन्नभवेल्लोके विनश्येपुरिमाः प्रजाः ।
जले मत्स्यानिवाभक्ष्यन् दुर्बलान् बलवत्तराः ॥

(२) तत्त्वज्ञो जनको राजा लोकेऽस्मिन्निति गीयते ।
सोऽप्यासीन्मोहसम्पन्नो मा मोहवशमन्वगाः ॥

प्रश्नः ५ *(१) शङ्खलिखतकथाविवेचनं विधीयताम् ।* **०८**

अथवा

(२) ह्यग्रीवचरितं यथाग्रन्थं लिखत ।

प्रश्नः ६ त्रयाणामतिलघूत्तराणि दीयन्ताम् । **०३**

(१) युधिष्ठिरः कस्मात् धर्मराजः प्रोक्तः ?

(२) को नाम सदेहोऽपि विदेहः प्रोक्तः ?

(३) ''कृपणा फलहेतवः'' इत्यस्य कः तत्पर्यार्थः ?

(४) देवस्थानः क आसीत् ?

(५) अर्जुनः कस्मात् गुडाकेशः प्रोक्तः ?

तृतीयान्वितिः (युनिट – ३)

प्रश्नः ७ **कस्याप्येकस्य ससन्दर्भं विवेचनं विधीयताम् ।** **०४**

(१) *अनर्हते यद् ददाति न ददाति यदर्हते ।*
अर्हानर्हापरिज्ञानाद् दानधर्मोऽपि दुष्करः ॥

(२) *यत्र सूर्य उदेति स्म यत्र च प्रतितिष्ठति ।*
सर्वं तद् यौवनाश्वस्य मान्धातुः क्षेत्रमुच्यते ॥

प्रश्नः ८ *(१) मान्धातुः कथां सविस्तरं लिखत ।* **०८**

अथवा

(२) नारद–पर्वताख्यानं सविस्तरं लिखत ।

प्रश्नः ९ **त्रयाणामतिलघूत्तराणि लिख्यन्ताम् ।** **०३**

(१) सुवर्णष्ठीवी कः अवर्तत ?
(२) 'मान्धाता' इति नाम कस्माज्जातम् ?
(३) ''यमौ'' इति कयोः संज्ञा ?
(४) को गाङ्गेयः प्रोक्तः ?
(५) को वृकोदरः प्रोक्तः ?

चतुर्थान्वितिः (युनिट – ४)

प्रश्नः १० **कस्याप्येकस्य ससन्दर्भं विवेचनं कुरुत ।** **०४**

(१) *यथा दीपो निवातस्थो निरिङ्गो ज्वलने पुनः ।*
तथासि भगवन् देव ! पाषाण इव निश्चलः ॥

(२) *अहो रामस्य वार्ष्णेय शक्रस्येव महात्मनः ॥*
विक्रमो वसुधा येन क्रोधान्निःक्षत्रिया कृता ॥

प्रश्नः ११ *(१) श्रीकृष्णकृतं भीष्मगुणवर्णनं यथाग्रन्थं वर्णयत ।* **१२**

अथवा

(२) भीष्मकृतं श्रीकृष्णमहिमवर्णनं विधीयताम् ।

प्रश्नः १२ **संक्षिप्तं टिप्पणीद्वयं लिखत ।** **०४**

(१) युधिष्ठिरस्य राज्याभिषेकः ।
(२) चार्वाकवधः ।
(३) श्रीपरशुरामः ।

=०=